

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

SZERKEZTŐI SZÁLLÁS:

Széchenyi-téren, a hidkaputól kimenet balra
a 26. szám alatti ház emeletében.

Megjelen a lap hetenkint háromszor u. m. kedden, csütörtökön és szombaton délen.
Ara évenként 3 ft. 6 ö. Hirdetési ár: négyhétes sorért elsőszőr 7 kr., másodszor 6 kr., harmadszor 5 krajczár 6 ö. és minden hirdetés után 20 kr. bélyegdíj. Előfizetés s hirdetés a kiadó-hivatalnál kezeltek.
A nyilvános czikkok sora után 25 kr. dílleges beküldése mellett a szerkesztőséghez czimzendők.

KIADÓ-HIVATAL:

Középutca, STEIN J. könyvkereskedése.

Közlöny, nov. 1.

(D) Alkotmányos államokban a minister változások mindig fontos politikai mozzanatot jelentenek, s rendszeresen a nép közvéleményéből folynak ki, melynek alapján cserélkeznek a képességek és pártok a trón körül.

Oly államban, hol a közvélemény szavára kevés figyelem van fordítva, hol az csak addig méltatott, a míg tapsol annak, ki az uralkodó kegyelméből a kormány gyeplőjét kezébe ragadta; ily helyütt a ministeri változásoknak individualis jelentése van, s az rávitteles a kormányhoz úgy kül- mint belügyi további céljaira nézve.

Gróf Rechberget, kit mint nemes keblű diplomatát, a toll-emberek s a legitimitás buzgó barátját, melyet a külügyekben védeni is törekedett úgy Hessen-Kassel, mint Schleswig-Holstein kérdéseiben; mint az uralkodóház hívét s a magyar királyság legitim álláspontjának is méltatóját ismerték; egy harci egység váltá fel, gróf Mensdorff Pouilly személyében, ki 1848-ban a magyar forradalom ellenében folytatott csatákban kezdett katonai pályáján gyorsan emelkedni, s örnagyból csak hamar ezredessé lett, s a komáromi csatában magát a Mária Terézia lovagrend keresztjére érdemesítette. Később sz. pétervári követ lett, honnan a temes-bánsági katonai főparancsnokságra hivatott, s 1861-ben a volt szerb vajdaság érdekelmei bízatosává nevezetett ki a Magyarországra visszavonulási kérdésében; 1862 óta pedig gácsországi helytartó, s parancsnokló tábornok az ostromállapotba helyezett ország felett.

Ministerségre hivatása nem a parlamenti közvéleményből fejtett ki, mert hisz a reichsrath mostanság szünetel; sokkal inkább azon elvi antagonizmus következtetése lehet, melyet a lapok annyiszor constatiroztak, s mely végre ministeri válságra vezetett.

Hozták elégszer a lapok, hogy gróf Rechberg, mint a legitimitás barátja, nem pártolta azon radical változtatásokat, a melyek a birodalom belkérdeiseiben kísérlet vagy kivétel alatt állanak; mondták a gróf azon nyilatkozatát, hogy ha jó külpolitikát követelnek, csináljanak jó belpolitikát, mert belső viszolyban s elégtelenségében fekszik Austria külügyi politikai sütkertelensége.

Csak nem régen sejtették a lapok, hogy Rechberg grófnak, főként a magyar kérdés irányában antagonizmusa miatt, az államminister ur állása ingadozik; és im az eredmény egészen más, gróf Rechbergnek kellett állását odahagyni.

Ez eseményenyl egyszerű Magyarországon erősebb rendszabályokat láthatunk; nem is administratorok, mint Erdélyben, hanem egyszerűen új főispánok nevezetnek kevésbé ismert egyéniségekből.

Ezen jelenségekből mi a belügyekre nézve a kinevezett új ministerrel csak az államminister álláspontjának erősülését következtethetjük; s midőn bécsi levelezünk éppen most az államminister állása ingadozását sejtethi, ezen kombinatióból más feltevést nem huzhatunk ki, mint azt, hogy a mostani változtatásnak Bécsben tartós jövőt nem ígérnek, s valóban a bécsi lapok hangulatja tökéletesen elárulja a közvélemény nyugtalanságát, midőn a par excellence alkotmány-minister ily harezias kombinatiók közt kezd politikájával együtt feltűnni.

A bécsi lapok nem kis jóslatossággal hivatkoznak azon minister Goluchowszki rövid s meddő pályájára, a kit szintén Galliczia adott; a „Vaterland“ pedig egészen kedélye-

sen fogadja a katonai külügyminister kinevezését s villámokról, mennydörgésekről beszél.

Mi, a kik a távolból a bécsi dolgokat csak hozzávetésekkel itélhetjük meg, midőn látjuk, hogy egész Európában csak a spanyol, olasz és osztrák kormány élén állnak katonai egyéniségek, más hol a politikai pályán s parlamentekben rendszeresen képzett diplomatákat találunk, nem kombinálhatunk egyebet, minthogy Austria, szemben a szeptemberi conventio hajlékai eseményeivel hareziason, védelmi állást tűntet ki; vagy talán ha a ministeri válságból bécsi levelezünk az államminister ingadozásának jogosult következtetését jelezte, akkor csak a férfi belpolitikájának hanyatlását lehetne valóban következtetni, hogy ministeriumát katonai egyénnel kellett kiegészíteni. Mondják is a bécsi lapok, hogy több diplomatánál tapogatóztak a külügyi tárczával, de az államministernek nem sikerült általa kívánt más combinatiót létesíteni, a felhívottak tartózkodása miatt.

Az idő megmutatja, melyik combinatio bírálta helyesebben ezen válság természetét annyit ténynek látunk, hogy ezen percek szerint az államminister álláspontja gyözt, s a ministeriumban levő antagonizmusnak vége szakadt; de azt is világosan láthatni a bécsi minden pártszínezett lapok hangulatjából, hogy az államminister népszerűsége tetemes csökkenésnek indult.

Azon nagy zaj, melyet a bécsi lapok a magyar kérdés felett, a magyar országgyűlés összehívása mellett éppen e napokban ütöttek, csak a birodalom benső sebeinek szándékos felmutatása gyanánt tűnik fel, azon válság természetének irányzása végett, mely már akkor forrongott, s mely a mint a lapok hangulatjából sejtetheti, nem a közvélemény értelme szerint ütött ki.

Ugy látszik, hogy a magyar szabadelvűbb conservatívek mélyebben tekintettek a válság természetébe s irányába, midőn a mint utóbbi cikkekünkben pesti tudósításunk nyomán említettük, a mostani conjecturákat nem látták alkalmasoknak arra, hogy pártjok közegetül a kiegyenlítés előkészítése végett egy politikai lapot indítsanak meg.

Gróf Mensdorff az államministernek elvbarátja, a februári alkotmány híve, így általa a ministeriumban a belügyre nézve az antagonizmusnak vége szakadt. Az új külügyminister rokon az angol királlyal, tulföld már atya nagy orosz barát volt, ő maga pedig grata persona Szt-Pétervárott és Párisba. Reméljük tőle, hogy az államminister belpolitikájának megfelelő külpolitikát követ, nem mint gróf Rechberg, ki Dániát megtámadta azért, hogy Schleswig-Holsteint egy közös birodalmi támaszba kényszerítette historiai jogainak megsemmisítésével, s megtámadta Hessen-Kassel azért, hogy félreverte a törvényt, az országgyűlési rendszabályt s választási törvényt, a fejedelem saját ministeriuma érdeke s célja szerint oetroyálta.

A ministeriumot eddig két elv vezette: künön a legitimitás, benn a radicalismus; jóváértetés van a kormányon; hogy mikházi adó a legszűkebben 128 l, összesen 289 l.

Adjuk ehhez még azt is, hogy a felszabadultak erdőt egy szálát se kapnak, hogy nekik is élni, ruházkodni kell s látni való, hogy a kapott föld távolról sem elég arra, hogy arról megélhessenek, habár tudjuk is, hogy az oláh köznép végtelen kevéssel megelégszik.

Innen indulhatott azon anecdotá, mit közölt érdektelen kissé közelebről szemébevali parasztok panaszkodtak a fejedelem előtt csekélyesége miatt, a fejedelem nekik: „Két bört lehuztam a román földesiek testvéreik sorsában osztozan is lehuzzam? azaz: hogy a birtok kétharmad-

dok, tömegesen átvándoroljanak és a klastrom vagy zárda-jóságokra letelepedjenek.

A moldva-oláhországi jobbágyság három osztályba voltak sorozva, s földet is ezen osztályzat szerint kapnak. Első osztály neve: fruntásu, második mizslokásu, harmadik toporásu. A fruntásu kap 3 pagon szántóföldet, 3 pagon kaszálót és 5 pagon legelőt, összesen tehát 11 pagon. Egy pagon tesz 1,296 ölet és 11 pagon tesz 14,256 ölet. Fruntásu az, a kinek négy ökre és egy tehene van.

A mizslokásu kap 3 pagon szántó, 1¹⁹/₂₄ pagon kaszálót, 3 pagon legelőt, összesen 7¹⁹/₂₄ pagon. A mizslokásu két ökre és egy tehene van. A toporás kap 3 pagon szántóföldet, 1¹⁵/₂₄ pagon kaszálót és egy pagon legelőt, tehát 4¹⁵/₂₄ pagon. Ezenkívül kap minden jobbágyság különbség nélkül a síkföldön 400 ölet belő telket, 8 ölet temetkező helyet, a hegyvidékeken 300 ölet belő 8 ölet temetőt, mindenik falu kap 10 ölet piactört és 80 ölet utca helyet.

A papok kapnak 6 pagon szántót, 6 pagon kaszálót és 5 pagon legelőt, összesen 17 pagon. 50 család után, tehát 200 lélekre esik egy pap, s így ha egy faluba három pap van, a lelkek szerint aránylag részesednek, csak hogy e föld az egyház és nem a pap elidegeníthetetlen tulajdona marad.

Harmincz év előtt senki se adhatja el birtokát, család kihasználása esetében a birtok a községre lesz s ez fizeti 15 évig az alább említett illetéket az államnak. Harmincz év után szabad a vásár, csak hogy ekkor is a falu a helybeli elsőség és nem az idegeneké. Ha valaki a fenirt földet nem acceptálná, hanem továbbra is klakás akar maradni, az ő illetőségét a községre tartozik átvállalni, és fizetni az illető díjt.

Most már lássuk, kinek mennyit kell fizetni? A fruntás fizetne egyszer mindenkorra 11 pagonért 1521 l és 10 parát, vagy 47¹⁷/₃₂ ed cs. k. aranyot és 10 parát. A mizslokás 1148 l és 20 parát, vagy 35²⁸/₃₂ ed cs. k. aranyot és 20 parát. A toporás fizetne 816 l, vagy 25¹/₂ cs. k. aranyot. Azonban valószerű, hogy igen kevés ember fog találkozni, a ki az irt összeget egyszerre lefizetné, ezért a törvény vagy jobban mondva oetroy gondoskodott a részletenkénti fizetésről is tizenöt év lefolyásáig a következő osztályzat szerint: Fruntás évenként fizet 133 l és 15 évig, s ekkor aztán tökéletesen szabad polgár leend. A mizslokás fizet 100 l és 24 parát, a toporás 71 l és 20 parát.

A mely bojárának több jobbágysága van, hogy sem birtokából mindenkit ki tudná elégíteni, ezen esetben csak ²/₃ azt tartozik átengedni jobbágyságának; azon jobbágyság, kik földesuraik által ki nem elégíthetnek, a zárda-jóságokból kapják ki illetőségeiket, a felszabadulni akarnak.

Adóban fizet minden bojár négy percent jövedelmi adót, a felszabadultak pedig 36 l személyadót, 12 l országotadót, összesen 48 l. A bojár a községre adót nem fizeti, és így a felszabadultak fizetik a falubirtót — primar — évenként 40—50 arannyal perceptort, logófelet — jégzőt — papokat, kántort, építési vagy egyházi épületeket, a templom számára adó a birtokos által adati szokott olajat és viaszgyertyákat, az iskolát, temetőt, faluházát, a község magtárát és a hidakat. Summázzuk tehát a bevételt és kiadást s lássuk, minő eredményre jutunk. A szántóföld mindenik osztályzatban 3 pagon, mert a kaszálóból és a legelőből pénzt egyik se teremthet, sőt maradvány fenntartására is, a toporásén kívül, alig elég. Három pagon fizta jövedelme a legjobb termés és jó eladás idején három arannyal, azaz: 288 l. Kiadása a fruntásnak: 133 l, a mizslokásnak 133 l, a községre és egy legszűkebben 128 l, összesen 289 l.

Adjuk ehhez még azt is, hogy a felszabadultak erdőt egy szálát se kapnak, hogy nekik is élni, ruházkodni kell s látni való, hogy a kapott föld távolról sem elég arra, hogy arról megélhessenek, habár tudjuk is, hogy az oláh köznép végtelen kevéssel megelégszik.

Innen indulhatott azon anecdotá, mit közölt érdektelen kissé közelebről szemébevali parasztok panaszkodtak a fejedelem előtt csekélyesége miatt, a fejedelem nekik: „Két bört lehuztam a román földesiek testvéreik sorsában osztozan is lehuzzam? azaz: hogy a birtok kétharmad-

dát nektek adám, a harmadikat is kívánjátok?”

Minden roszbán van jó is. Ha az oláh jobbágyság több földet adna egyszerre a kormány, neki adná magát az annyira kedvelt tunyaságnak s nem dolgoznék többet, mint a mennyire elkerülhetetlen szüksége volna; a roppant területű Stirbey, Obrenovics és más birtokok a munkás kezek hiánya miatt miveletlen maradnának, miből véghetetlen inség következne. Így azonban önfentartási kötelessége a jobbágyságnak, hogy a birtokos osztályval harmadában, negyedében, a hogy lehet egyezkedjék, különben nagyobb nyomorba fog süllyedni, mint a milyenben eddig is volt. Tizenöt év elegendő arra, hogy a birtokos osztály jóságát verubázva volt jobbágyság fedelni tudja s a volt jobbágyság is a szabad munka édességével megbarátkozzék. Most azonban el lehetünk reá készülvé, hogy a nagybirtokosok sok kárt fognak egy-két évig szenvedni, mert a volt jobbágyság nem akarnak egyezni velük, azt hiszik szegények, hogy a kapott föld nekik untig elég. Egy pár év majd eszükre fogja téríteni őket.

Sajnosan említem meg, mennyire el van itt hanyagolva a népevelés. Iskola van ugyan szinte minden faluban, csak hogy azokat nem az ifjúság nevelésére, hanem börtönnök használatára, annyira, hogy a kit beszoxtak zárnai, arról ezt mondják: „amu inchi la scola“, bezártam az iskolába, az az a börtönbé. E szerint tehát, midőn azt olvassuk, hogy ez meg amaz kultuszminister ezer iskolát nyitott meg, a nép nyelven azt teszi, hogy ezer börtönnel több van a falukon. Fájt szívemnek, midőn ezt kelle hallanom, mert mikor lesz itt valaha világosság és szabadság, a nevelés szentelyeit ennyire megfertőztetni engedik. Van azonban itt falukon egy üdvös intézkedés, mit örömmel jegyezek fel. Itt minden falunak van törökbiža magtára, akkora, hogy ha egy évben egy szem se teremne is, még se jutna a nép hazánk mult évi szomorú sorsára. Ezen üdvös intézményt Kiszleff orosz tábornok parancsolta volt reá a falura, hihetileg azért, hogy az orosz katonaságnak legyen minden időben kész élelemtára; de most a viszonyok változtával is a kormány erőlyesen örökdi a községre magtárak felett, melyet patul szeteszinek neveznek.

Az idek terms jó, közpese mindenütt, a törökbižát éppen most szedik, őszivetés még szinte semmi sincs, a gabonának igen csekély kelete, a magtárak mindenütt telvék, várva a jobb idöket.

Még egy pár szót a csokoj és bojár szavak eredetéről nézve. Csok török szó és azt teszi sok, oi egyese oae—juh, tehát sok juh-val bíró jelent. Bojár e két szóból van összetevete boi—ökr és are birni, habere. Egy sok évig Törökthonban lakó hazánkfa véleménye szerint e két hasznos házi állat mennyisége szerint voltak osztályozva hajdan az itteni birtokosok. Ma is a nagy birtokost nevezik boiárnak és a kis birtokost csokojnak, azokat pedig, kiknek csak belső telkük van, nevezik Moldovában rezesnek, a magyar rész-es szótól, itt pedig mosnéri-nek. Valahol azt is olvastam, hogy a boiár szó a latin bellare-tól veszi eredetét, ide írom ezt is, hogy válassza ki ki azt, a melyik inkább tetszik. Kinek a pap, kinek a papné.

Kooz Ferencz.

Még egy megjegyzés a kolozsvári plebánus választásról.

A kolozsvári rom. katolikus plebánus választásáról e lapokban megjelent tudósításokat, s illetőleg észrevételeket egybevetve, minden elfogulatlan olvasó könnyen feltalálja, hogy hol az igazság? és éppen ezért felesleges is lenne ez ügyet tovább fejtegetni, ha t. Agoston Károly id. lelkes helynök ur ezen lapok 127-dik számában megjelent „szerény észrevételeiben“ nem állítana fel olyan tételeket, melyek a választási jogról meglevő adattal ellentétesek, és ha nem mondaná azt, hogy „tartozkodjunk személyért jogot adni, elvkérdést pártkérdező dévalálni“, ilyen nyilatkozat után tartozunk az igazságnak és a közönségnek annyival, hogy a tényállást felderítsük, és magunk iránti kötelességünk bagyja meg nekünk, hogy a „jogfelfal-dozás“ gyanuja alól magunkat kitisztítsuk.

Bukarest, oct. 26.

tutum sohasem volt megszüntetve, az jogilag még most is fűnnáll.

Ujabb. Bécs, oct. 29. Dánia egy felvilágosító pótezikelyt kívánt s ennek fogalmazása annyi időt vesz igénybe, hogy a békemunkálatot csak holnap írják alá.

A kabinet egy kereskedelmi miniszter ki-nevezése által legközelebb teljessé lesz.

A kormány a birodalmi tanács kívánatára Rogawskinak belépését meg fogja engedni. A birodalmi tanács elé adóreformra, telek-adófelülmérésre s a szelvény-adó leszállítására vonatkozó törvényjavaslatokat fognak terjeszteni.

Galicziába parancsnokul Paumgartner tábornok van kinevezve.

— **Turin, oct. 29.** Az egyezményre vonatkozó viták mérsékeltek lesznek; a baloldali vezérei, Mordini és Crispi, különösen ajánlják ezt. Ratazzi lemond egy tervezett módosítványáról, s megint teljes kegyben áll a királlyal, a ki őt Lamarmora s Lanza miniszterekkel együtt 26-kán magához hivatá ebédre.

Megvalósul, hogy a csár megkérte Napoleon, ne hozza szóba a találkozások alkalmával a lengyel kérdést.

A kölni lap közli amaz okmányokat, melyeket a turini ministerium a parlament ülésének megnyitásakor előterjesztett. Ezek két okmányból állnak: az egyik Visconti Venosta miniszternek régibb keletű jegyzéke Nigra lovaghoz Párisba, a másik meg ez utóbbinak válasza Visconti Venostához, mely a szeptemberi conventio megkötésének napján kelt. Mindkét okmány a szeptemberi conventio történetéhez tartozik. Ezek az okmányok Párisban, a mint látszik, kedvező benyomást nem tettek. A mai „France” különösen Nigra lovag sürgönye ellen kelt ki. Az olasz diplomata e sürgönyben oda nyilatkozik, hogy remény van ahhoz, hogy Olaszország kibékül a pápasággal, és pedig a Cavour által proclamált ezen az alapon: „szabad egyház a szabad államban.” Nigra lovag azt reméli, hogy egyszer csak oda fog kerülni a dolog, hogy a civilisációnak előhaladása, az államnak az egyháztól való tökéletes különválása által megszűnik Róma

szükséges lenni a kath. államra nézve: addig pedig e reménnyel vigasztalják az olaszok. A „France” éppen e passus ellen kel ki; ez annyira volna, ugymond, mint addig várni az olaszoknak, míg a catholicismus megszűnt létezni, míg Franciaország megszűnik legidősebb gyermeke lenni az egyháznak, csak aztán fognak a turiniak Rómába jutni. Igen, így kiált fel a „France” gunyosan, aztán, és nem hamarabb.

— **Berlin, oct. 30.** Bismark tegnap este ide érkezett, s a pályaudvarból tüstént a hadügy-miniszterhez kocszott. Ma fogadja el a minisztereket, s később Gortsakoff herczeggel értekezletet tartand. Délben a királlyal előadás leend. A miniszterelnök Gortsakoff herczeggel jelen leend a kir. asztalnál.

— **Páris, oct. 30.** A császár nizzai útját hosszas tanácskozások előzték meg; Oroszországgal nem szövetség, hanem egyezkedés áll kilátásban. A csárhoz minden második napon egy futár érkezik Sz.-Pétervárról. Bismark a hozzá intézett meghívások dacára kijelentette, hogy nem maradhat tovább Párisban, mivel a király csak oct. 30-ig adott

neki szabadságot. Kopenhágából az hallatszik, hogy a béke-szerződés közzétételekor egy Helder-Quade-féle reactionarius miniszterium jutand kormányra.

Hirszerint legközelebb több francia okiratot fognak közzé tenni, melyek Nigra sürgönyeit bizonyos pontokban helyreigazítják.

— **Kopenhága, oct. 30.** A birodalmi tanács nov. 7-re van összehíva, a béke megerősítése végett.

Egy itteni lap szerint a belügyminiszter több juttlandi országgyűlési tagokkal közlött, hogy a dán kormánynak a semleges hatalmaknál aziránt tett előterjesztései, hogy a békeelőzetekben foglaltaknál szelidebb föltételeket nyerjenek meg, sikertelenek maradtak. A megerősítés 3 hét alatt fog megtörténni, s ama 3 hét alatt Poroszország Juttlandot elhagyandja, de addig előbbi telhatalmát megtartja. Dánia 8 1/2 millió tallért fizet, elfogott hajóért kártérítéstül.

T. és felelős szerkesztő DÓZSA DÁNIEL.

NEM HIVATALOS.

(278) ^{3/11} (1—1)

Oszt. trák müegylet Bécsben, Tuchlauben, 8 sz.

Közbejött véletlen akadályok miatt a kisorolás csak **kedden, f. é. november 8-kán** este 6 órakor fog történni az egylet szállásán.

Sorsjegyek (részsorjegyek) 5 frt 25 kr-ával, az összeg bérmentetlen beküldése mellett, a huzás órájáig bérmentesen küldetnek meg posta útján. Az el nem adott sorsjegyek nem játszanak. A huzás lajstroma a jövő hó 10-kén fog közzététetni a Lip-csében megjelenő „Buchhändler Börsenblatt”-ban s a „Wiener Zeitung”-ban.

Nyeremények: 90 kép arany keretben, és 10 plastikai remekmű, ezek közt 6 lovas szobrocska ércöntvényből (báró Gablenz altábn.) minden sorsjegyre bizonyosan esik egy a kiállított díjlapokból. A sorsjegy tulajdonosok ingyen járhatnak a kiállításba. Az új kiállítási idény kezdődik november 15-én.

Bécs, október 27-én, 1864.

Az ügyvezetőség.

(279) (1—2)
Vendéglős KÖNIG JÁNOSnak van szerencséje Marosvásárhelyt nagy-szent királyutczában a **fejér Lóhoz** címzett ujonnan szervezett szálló-szobákkal ellátott **vendéglőjét** a t. n. érd. utazóknak becses figyelmükbe ajánlani.

Szamos látogatásért esedez

KÖNIG JÁNOS, vendéglős.

Marosvásárhelyt, october 28-án, 1864.

(277) (2—3)
Vendéglői hirdetés és megnyitás.

Alólirt mint bérlő, az **Ángolló** című vendéglőből, **Biásini szállodába** tévén **át vendéglőjét**, a hol is a vendégszobák újból kifestve, újból butorozva lévén, — van szerencséje a nagyérdemű közönséggel tudatni, hogy a mai naptól kezdve, legpontosabb szolgálat mellett, mérsékelt áron, csinos tiszta szobák s abba minden megkívántató, úgy reggeli, déli és estvili válogatott ételek — és italokkal kedveskedhetik.

Szabó Ferencz,
haszonbérlő és vendéglős.

(275) (2—24)
Nem kell többé csukamáj-olaj!

Jodirozott retek-szőrp

GRIMAULT és TÁRSA, párisi gyógyszerészek, rue de la Feuillade 7. sz.

A párisi főköroda-orvosok bizonyítása szerint, a mely több egyetem mutatóványában és kísérletében látható, e szőrp legnagyobb sikerrel alkalmaztatik a csukamájolaj helyett, a melyet jóval felülmúlja. Gyógyít mellbetegségeket, skrofulát, vér vizkört, a bőr halvány-ságát és zsibbadását, étvágy-bírányt, s vértisztítás által erősíti a szervezetet. Szóval a legjobb tisztítószér. Soha sem fogja el a beleket s a gyomort, mint a hamuszír és vas-jod, s nagy sikerrel használtatik gyermekeknek is, a kik mirigyben szenvednek. Dr. Cazenave a párisi St. Louis kórháztól különösen ajánlja bőrbetegségeknél. Kapható az osztárbirodalom minden nevezetesebb gyógyszerüzaraiban.

(32) ^{3/11} (19—26)
Oszt. cs. kir. legelőbb angolhon s amerikai szabad. ellátott

ANATHERIN SZÁJVIZ

POPP J. G. bécsi gyakorló fogorvostól, előbb Tuchlauben város rész 557 sz. jelenleg belváros Bogner-utca 2-dik sz. alatt a takaréki pénztárral szembe.

Ára üvegenként 1 frt 40 kr.

cs. kir. szabad. **FOGPÉP.** Ára 1 frt 22 kr.

FOGOLOM, udvas fogak önbe-töltésére. Ára 2 frt 10 kr.

NÖVENYI-FOGPOR papírtokba 63 kr.

Hogy a fenn jelet Szájviz, hosszas évektől fogva, a fogak s más szájrészek legjelesebb fenntartó szerül esmertett el, számos erre vonatkozólag közölt bizonyítványok által, a legmagasabb valamint a tisztelt urrend, s sok nagy érdemű, s jeles hírű orvosi egyéniségek részéről tanúsítva van.

BIZOMÁNYOSOK:
Kolozsvárt: **WOLFF J.** és **Khudy J.** özvegyénél. Tordán: Wolff gyógyszer. Szebenben: Müller gyógyszer. Zóhrer, Steiner. Brassóban: Fabicz gyógyszer. Jekelius gyógyszer. G. Anton és C. Károly-Fehérvárt: Sander gyógyszer. Segesvárt: Misselbacher & Deutsch, Démián D. Besztercén: Dietrich és Fleischer. Dézsen: Krémer Sámuel. Déván: Büchler A., Bosniaki & Gergely. Medgyesen: Foltbert gyógyszer. Nagy-Enyeden: Oberth J. gyógyszer. M. Váradhelyt: Fogarasi D. és Bucher. Szászvároson: Leonhardt, Büchler. Szász-Rényben: Traugott és Wachner. Zilahon: Weiss gyógyszer. Sz.-Somlyón: R. Tarsa Ign. Kédi-Váradhelyt: Nagy Jakab. Bőször-ményben: Lányi J. gyógyszerész. Nagy-Bányán: Papp gyógyszer. N.-Károliban: Jelinek gyógyszer. Nyiregyháza: Bertalan gyógyszerésznél. Szinyer-Váradhelyt: Gerber gyógyszer.

Nyomatott az ev. ref. főtanoda betűivel (Bel-farkasutca 74 sz.)

BALÁZS BOLDIZSÁR BUNDA-BAKTÁRA.

A TANÁCSHÁZ MELLETT 3-dik szám.

A hol is mindennemű férfi és női utazó és városi BUNDÁK talál-tatnak jutányos árak mellett.

Valamint becses megrendelések pontos teljesítésére vállalkozik fennirt.

(160)

^{3/11} **Szülének!**

(13—*)

A gyermekek részére megkívántató legjobb egészségnek fentarthatása tekintetéből figyelmeztetem a t. születeket az én biztos hatású és általán kedvelt „**Gilisza csokoládémra**” és tiszta lélekkel tanácsolom a t. születeknek, gyermekeiknek — akár van gyanu gilisztás állapotra akár nincs — minden 3-dik hónapban e gilisza elleni szert beadni, az ok, hogy miért? azon göngyölkéken olvasható, melyekbe a szelekték takarvak a használati utasítással együtt.

A megrendelések azonnal, a birodalom minden részébe a legbiztosabban posta után-vétellel teljesítetnek alúlirt által. — **1 darab 20 kr és csak nálam 6 darab 1 forint.**

KRÖCZER AGOSTON, s. k. gyógyszerész Tokajban.

STEIN JÁNOS

könyvkereskedésében Kolozsvárt, **Wittich Józsefnél** Maros-Vásárhelyt, **Dobray Nándornál** S.-Udvarhelyt, **Barthos Domokosnál** S.-Szentgyörgyön, **Vokál Jánosnál** Nagyenyeden, **Sindel Károlynál** Brassóban

k a p h a t ó:

Kolozsvári nagy Naptár

1865-dik évre.

Szerkesztette **K. PAPP MIKLÓS.**

Ára 1 frt o. ért.

Az Általános POLGÁRI TÖRVÉNYKÖNYV,

mint ez jelenleg Erdélyben érvényes; minden a legujabb időig megjelent és még hatályban levő utólagos rendeletekkel, felvilágosító és utasító jegyzetekkel ellátva.

Irta **Hilibi HALLER KÁROLY,**

a kolozsvári kir. jogakademián az által. polg. törvénykönyv, váltó- és kereskedelmijog, csöndrendtartás és az általános bányatörv. h. tanára; az igazságügyi elmél. államvizsgálati bizottságnak tagja.

Első füzet. Egy füzet ára 1 frt 80 kr oszt. értékben.

Vaterloo. Thiers M. A. után francziából fordítva. Ára . 2 frt — kr.

Gazdasági Zseb-Naptár 1865-re. Szerkeszté Godolányi Antal.

Ára kemény kötésbe 1 frt 80 kr.

Orvosi napló, Magyarország gyakorló orvosai használatára 1865.

Ára kötve 1 frt 80 kr.

Kakas Márton és Bolond Miska egyesült humorisztikus Nap-tára 1865-re. Szamos képpel. Ára frt 80 kr.

REISCHER E. Jutenyésztés és gyapjuismeret, a juhbetegségek ismeretével és gyógyításmódjával. frt 50 kr.

— **Kereskedési növények művelése.** Nevezetesen az olajmagu-, fonalbeli-, festő-, s egyéb gyáraknak való s fűszer-növények termesztése. Ára frt 50 kr.

Az erdélyi muzeumegylet évkönyvei

III-dik kötetének I-ső füzeté, 16 tábla könyomatu rajzzal.

Ára 2 frt 50 kr.

IZIDORA DALAIBÓL.

A kolozsvári jótékony nő-egylet javára. Ára 60 kr.

Diszkiadás 1 frt 60 kr.

A TÁRSADALOM ALAPELVEL.

Irta **Zádori János.** Ára 2 frt.